

Katholieke godsdienst onderwijzen in ontkerkelijkte samenleving blijkt niet simpel maar het kan, en móet

Hart onder de riem

Delegatie Pax Christi International op bezoek bij Iraks bedreigde christelijke minderheid

- ▶ Exodus christenen niet te ontkennen
- ▶ Geestelijke leiders roepen op te blijven
- ▶ Warm welkom in moskeeën Kirkuk

Erik DE SMET

De christelijke minderheid in Irak dreigt weggeveegd te worden, en dat uit een land waar het christendom al sinds de tijd van de apostelen aanwezig is. Vorige maand bezocht een delegatie van Pax Christi International de verschillende christelijke groeperingen in Irak. Dat deden ze inn het gezelschap van twee bisschoppen, mgr. Thomas Gumbleton, gewezen hulpbisschop van Detroit in de vs, en de bisschop van Troyes, mgr. Marc Stenger, voorzitter van Pax Christi Frankrijk. Ook van de partij was de Vlaamse Katrien Hertog.

De bedoeling van de missie was veelvoudig. De katholieke vredesorganisatie wilde allereerst de beproefde christenen een hart onder de riem steken en haar solidariteit tonen met de bevolking van Irak in het algemeen. Ook de interreligieuze dialoog en de methode van actieve geweldloosheid, die in Irak nog in de kinderschoenen staat, behoorden tot de aandachtspunten. Tegelijk wilde Pax Christi lobbyen om de Iraakse bevolking betere garanties op veiligheid te bieden.

„Het plan was om naar Bagdad te reizen, maar dat werd afgeraden vanwege de risico's”, vertelt Katrien Hertog. „We beperkten ons tot Noord-Irak, Koerdistan en de vlakte van Ninevé. We bezochten er gouverneurs en geestelijke leiders. Dankzij mgr. Louis Sako, aartsbisschop van Kirkuk, kwamen wij ook in contact met vooraanstaande islamitische geestelijken. Het was heel betekenisvol dat wij als christelijke delegatie moskeeën konden bezoeken.”

De situatie van het Iraakse volk blijft hoogst onzeker. De burgeroorlog kostte tienduizenden het leven en joeg minstens drie miljoen mensen op de vlucht. Nog

Vele kerken worden in Irak bewaakt, maar niet overal in het land is het onveilig voor christenen. © Belga

meer geweld is te verwachten in de aanloop naar de parlementsverkiezingen in 2010. De delegatie stelde vast dat er enerzijds krachten aan het werk zijn die de mensen blijven verdelen volgens etnische en religieuze lijnen, maar dat er ook velen zijn die dialoog, begrip, verzoening en geweldloosheid wensen te promoten.

Katrien Hertog: „We noteerden tegenstrijdige meningen. Volgens sommigen lijkt het erop dat christenen inderdaad in Irak geen toekomst meer hebben. Andere stemmen, die je vooral hoort in Koerdistan (een autonoom gebied binnen de grenzen van Irak, *n.d.r.*), ontkennen dat. Vooral in Koerdistan blijken de over het algemeen hoger opgeleide christe-

nen welkom. Het is dus een complexe situatie. Een medewerker van de Verenigde Naties die wij konden spreken, bestempelde alvast de christenen niet als een van de meest bedreigde groepen.”

„Ons werd duidelijk dat het conflict voornamelijk politiek van aard is, en niet religieus”

Feit is wel dat het geweld tegen christenen in Irak voortduurt. Laatst nog werd een christelijke verpleger ontvoerd en vermoord teruggevonden. „In welke mate zijn de christenen slachtoffer,

omdat ze christen zijn?”, vraagt Hertog zich af. „Het gaat vooral om een spel van macht. Ons werd duidelijk dat het conflict in Irak voornamelijk politiek van aard is, en niet religieus. Geweld wordt gebruikt om de balans van de macht te keren in het eigen voordeel. En veel geweld is te wijten aan puur banditisme.”

Niet te ontkennen is de exodus sinds de geallieerde invasie. Sommige westerse landen, zoals Duitsland, kondigden aan dat ze enkele duizenden Iraakse christenen een nieuwe thuis willen bieden. De Iraakse bisschoppen roepen anderzijds wanhopig op om toch te blijven. Katrien Hertog: „Van gewone mensen hoor je bovenal dat er geen

banen zijn. Veel geestelijken moeten met lede ogen toezien dat velen uit hun kudde vertrekken. In hun ogen lokt de Europese Unie de christenen weg. Dat klopt niet. De opvang in Europa betreft vooral de vluchtelingen die eerst in Jordanië en Syrië terechtkwamen.”

Allerlei binnen- en buitenlandse krachten lijken Irak uit elkaar te trekken. „Tegelijk zijn er nog steeds mensen die geloven dat Irak een toekomst heeft als één land”, besluit Katrien Hertog. Pax Christi neemt zich na deze missie alvast voor de internationale gemeenschap te informeren over de toestand in Irak, maar ook te getuigen van de vredeswil van velen die er leven.